

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 5/09-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 13. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. O. F., R., K. K., R., a MVDr. R. S., R., zastúpených advokátkou JUDr. B. N., K., ako aj sťažnosť Š. Z., R., podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pre nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy v obci R. konaných 22. novembra 2008, za účasti G. S., R., J. B., R., a Á. S., R., poslancov Obecného zastupiteľstva obce R. a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. O. F., K. K., MVDr. R. S. a Š. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2008 doručená volebná sťažnosť Mgr. O. F., K. K., MVDr. R. S. a Š. Z. (ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietali nezákonnosť volieb poslancov Obecného zastupiteľstva obce R. konaných 22. novembra 2008.

Sťažnosť neobsahovala všetky náležitosti ustanovené v § 20 a § 60 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej

republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd preto 3. decembra 2008 vyzval každého zo sťažovateľov na odstránenie nedostatkov volebnej sťažnosti. Sťažovatelia Mgr. O. F., K. K. a MVDr. R. S. doplnili sťažnosť prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne advokátky JUDr. B. N. podaním z 19. decembra 2008, v prílohe ktorého predložili aj splnomocnenie z 11. decembra 2008 udelené uvedenej právnej zástupkyňi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom v tejto veci. Sťažovateľ Š. Z. na výzvu ústavného súdu, ktorá mu bola doručená 8. decembra 2008, nereagoval.

Z obsahu volebnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia kandidovali vo voľbách do Obecného zastupiteľstva obce R. konaných 22. novembra 2008 na funkciu poslancov, pričom každý z nich získal viac ako 10 % odovzdaných hlasov, čo preukázali zápisnicou príslušnej miestnej volebnej komisie z 23. novembra 2008.

Sťažovatelia uviedli, že *„napadajú... zvolenie protikandidátov uvedených v tomto podaní, a to:*

1. G. S., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R.,

2. J. B., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R.,

3. Á. S., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R...“, z týchto dôvodov:

1. Okrskové volebné komisie, *„ako aj miestna volebná komisia“* pri zisťovaní výsledku hlasovania porušili § 37 a § 38 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) tým, že pri sčítaní hlasov *„... nepostupovali podľa Metodického pokynu na spracovanie výsledkov hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávy obcí vydaného v zmysle § 61 ods. 2 zákona o voľbách Štatistickým úradom SR.*

Podľa uvedenej metodiky miestna volebná komisia by mala dohliadnuť, aby spracovanie výsledkov hlasovania za volebné okrsky prebehlo podľa uvedenej metodiky a aby v zápisnici boli uvedené skutočné výsledky. Nemalo by sa potom stať, že v zápisnici MVK sa nachádzajú nesprávne uvedené údaje.

Podľa získaných informácií od členov okrskových komisií, výsledky hlasovania vo volebnom okrsku zisťovali tak, že po otvorení volebných schránok vytriedili hlasovacie lístky pre starostu obce a pre poslancov obecného zastupiteľstva. Potom nasledovalo delenie hlasovacích lístkov na platné a neplatné. Pri tomto rozdelení nebola vykonaná následná kontrola platnosti hlasovacích lístkov. Ďalej pri zisťovaní výsledkov hlasovania postupovali tak, na návrh predsedníčky okrskovej volebnej komisie 001 p. E. S., že z platných hlasovacích lístkov predseda komisie a neskôr aj ďalší členovia komisie nahlas predčítavali výsledky z jednotlivých hlasovacích lístkov. Predčítavali sa len čísla, ktoré boli zakrúžkované na každom hlasovacom lístku. Na základe toho až piati členovia komisie zaznamenávali hlasy jednotlivým kandidátom. Takto získaný výsledok si navzájom porovnali a na základe toho potom aj vyhotovili zápisnicu. Zdanlivo tento spôsob sa javí ako veľmi priehľadný, keď až piati kontrolovali výsledky jednotlivým kandidátom. Paradoxne len tú osobu, ktorá čítala z hlasovacích lístkov zakrúžkované čísla, nikto nekontroloval a nebola vykonaná následná kontrola platných hlasov pre jednotlivých kandidátov. To, že ju tiež sledovali členovia jednak miestnej volebnej komisie a okrskovej komisie nezaručuje presnosť pri sčítavaní hlasov, najmä ak sa z dôvodu únavy predčítavajúci striedali.“.

Podľa sťažovateľov: „... Miestna volebná komisia pri zisťovaní celkových výsledkov volieb... zjavne nevychádzala z výsledkov zápisníc OVK (T/9), keďže:

- do zoznamu voličov bolo zapísaných 1290 voličov. Na odovzdanie hlasovacích lístkov a na sčítanie hlasovacích lístkov starostka obce utvorila dva volebné okrsky. Vo volebnom okrsku č. 001 bolo zapísaných 588 voličov. Vo volebnom okrsku č. 002 bolo zapísaných 707 voličov. Spolu počet osôb zapísaných v zoznamoch voličov je 1295. V zápisnici miestnej volebnej komisie je však počet osôb zapísaných iba 1290 !

- počet odovzdaných obálok bol 993, ale počet platných hlasovacích lístkov pre voľby do obecného zastupiteľstva podľa zápisnice MVK (T/11) 927. Pričom podľa zápisníc OVK (T/9) počet platných hlasov odovzdaných v nových voľbách do obecného zastupiteľstva obce R. predstavoval 972 (423 platných hlasovacích lístkov odovzdaných v okrsku č. 001 a 549 platných hlasovacích lístkov odovzdaných vo volebnom okrsku č. 002). Rozdiel v počte

neplatných hlasovacích lístkov na poslancov je 45. V zápisniciach nie je žiadna zmienka o neplatnosti hlasovacích lístkov.“

Sťažovatelia preto „namietajú tento rozdiel v počte neplatných hlasovacích lístkov, ako aj zrejmé nesprávnosti v zápisniciach OVK a MVK“, ktoré sú „vzhľadom na dosiahnutý rozdiel v počte osôb zapísaných v zoznamoch voličov, oproti počtu voličov zapísaných v zápisniciach OVK, či vzhľadom na dosiahnutý rozdiel v počte získaných hlasov protikandidátov ... spôsobilé zmeniť dosiahnutý výsledok volieb“.

2. Po ukončení činnosti okrskových volebných komisií „... došlo k porušeniu ods. 2 § 40 a ods. 3 § 43 zákona o voľbách tým, že okrsková volebná komisia nezapečatila hlasovacie lístky, obálky a zoznamy voličov a neodovzdali ich do úschovy obci. ... okrskové volebné komisie /001 a 002/ nezapečatili hlasovacie lístky, obálky a zoznamy voličov a neodovzdali ich do úschovy obci, lebo sa ponáhľali odovzdať zápisnicu o hlasovaní v okrsku do R., pričom podľa ods. 1 § 40 citovaného zákona okrsková volebná komisia rovnopis zápisnice musí odovzdať miestnej volebnej komisii. Zápisnica miestnej volebnej komisie sa doručuje obvodnej volebnej komisii.“

3. K porušeniu volebného zákona došlo podľa sťažovateľov aj tým, že „... v deň volieb 22. 11. 2008 v čase okolo 17.00 hodiny, bola miestnym rozhlasom vysielaná relácia členkou okrskovej komisie p. A. K., ktorá vyzývala občanov obce R. na účasť vo voľbách do 20.00 hodiny“.

Niektorí členovia okrskových volebných komisií navyše v rozpore s § 30 ods. 13 volebného zákona «... prostredníctvom mobilných telefónov dávali informáciu voličom alebo agitátorom v obci, že je nízka účasť vo volebnej miestnosti a po tejto informácii sa aktivisti rozbehli po obci a agitovali na účasť vo voľbách „lebo inak tí voliči, ktorí neprídu voliť nebudú po voľbách prijatí na možnú aktivačnú prácu !“».

4. Podľa sťažovateľov k tzv. kupovaniu hlasov voličov dochádzalo aj «... prostredníctvom „naturálií“ - stavebný materiál (cement, vápno a iný stavebný materiál), keď bolo jasné, že sa zopakujú voľby starostu a poslancov do obecného

zastupiteľstva v obci R. Na rozdávani materiálu pre občanov obce sa osobne zúčastnil a organizoval ich manžel kandidátky na post starostky, tiež ako otec kandidáta na post poslanca do obecného zastupiteľstva p. G. S. Tiež poukazujeme na to, že aj protikandidáti zabezpečovali v čase moratória rozvoz stavebného materiálu najmä pre rómske rodiny, a to v rozpore s ust. § 30 ods. 2, zák. č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí, v znení neskorších predpisov.»

5. Sťažovatelia taktiež namietajú, že „... v deň volieb t. j. 22. 11. 2008 boli v obci protikandidátmi rozdávané malé kalendáre (pre rok 2009) s číslami protikandidátov doporučujúcich voličom hlasovať tieto čísla : 1, 4, 14, 18, 21, 22 a 24, ktorí boli aj v konečnom dôsledku zvolení, medzi ktorými sú aj účastníci konania voči ktorým táto sťažnosť smeruje, ako protikandidáti sťažovateľov“.

6. Podľa sťažovateľov došlo „... k pochybeniu pri hlasovaní do prenosnej schránky, keď členovia okrskovej volebnej komisie navštívili aj voličov, za ktorými nebolo potrebné osobne ísť. Nebola vedená evidencia o voličoch, ktorí požiadali o hlasovanie do prenosnej schránky a nebola evidencia ani o tom, ktorí voliči o takýto spôsob hlasovania požiadali. Preto sa vyskytol prípad, kedy konkrétny volič sa dostavil do volebnej miestnosti, pričom členovia okrskovej volebnej komisie boli u neho aj doma s prenosnou schránkou, čo bolo v rozpore s ust. § 31 ods. 6 zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.“

Na základe uvedených dôvodov sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd prijal volebnú sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal nález, „ktorým napadnutý výsledok volieb vo voľbách do obecného zastupiteľstva obce R., konaných dňa 22. 11. 2008, zapísaný v zápisnici miestnej volebnej komisie o výsledku volieb, vo voľbách do obecného zastupiteľstva v obci R., zo dňa 23. 11. 2008 a v zápisniciach okrskových volebných komisií o hlasovaní vo voľbách do obecného zastupiteľstva v obci R., zo dňa 23. 11. 2008, ktorými boli za poslancov obecného zastupiteľstva zvolení:

G. S., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R., J. B., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R. a Á. S., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R., zrušuje,

alternatívne :

ktorým voľby do obecného zastupiteľstva v obci R., konaných dňa 22. 11. 2008, ktorých výsledok je zapísaný v zápisnici miestnej volebnej komisie o výsledku volieb do obecného zastupiteľstva v obci R., zo dňa 23. 11. 2008 a v zápisniciach okrskových volebných komisií o hlasovaní vo voľbách do obecného zastupiteľstva v obci R., zo dňa 23. 11. 2008, ktorými boli za poslancov obecného zastupiteľstva zvolení G. S., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R., J. B., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R. a Á. S., ako novozvolený poslanec obecného zastupiteľstva Obce R., vyhlasuje za neplatné.“

II.

Po oboznámení sa s obsahom sťažnosti a sťažovateľmi pripojených listín si ústavný súd vyžiadal od Obce R. volebnú dokumentáciu týkajúcu sa napádaných volieb.

V obci R. bol pre voľby do obecného zastupiteľstva vytvorený jeden volený obvod, v ktorom sa volilo deväť poslancov. Pre účely hlasovania a sčítania hlasov boli zriadené dva volebné okrsky. Vo voľbách kandidovalo 25 kandidátov.

Zo zápisnice okrskovej volebnej komisie č. 1 z 23. novembra 2008 vyplýva, že v zozname voličov vo volebnom okrsku č. 1 v obci R. bolo zapísaných 588 voličov. Vydaných bolo 434 obálok a odovzdaných bolo 434 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva bol 423. Odporcovia (G. S., J. B. a Á. S.) ako kandidáti č. 22, 4 a 21 dostali 152, 165 a 157 hlasov, sťažovatelia (Mgr. O. F., K. K. a MVDr. R. S.) ako kandidáti č. 8, 13 a 20 dostali 81, 80 a 80 hlasov. Zápisnicu podpísali o 00.30 h predsedníčka komisie E. S., zapisovateľka komisie D. S. a členovia komisie J. B., K. H., M. M., H. H., A. K., Š. V., G. H. a Z. P. Všetci členovia okrskovej volebnej komisie podpísali zápisnicu bez výhrad.

Zo zápisnice okrskovej volebnej komisie č. 2 z 23. novembra 2008 vyplýva, že v zozname voličov vo volebnom okrsku č. 2 v obci R. bolo zapísaných 702 voličov

(pôvodný údaj 707 zapísaných voličov bol opravený na 702). Vydaných bolo 559 obálok a odovzdaných bolo 559 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva bol 549. Odporcovia (G. S., J. B. a Á. S.) ako kandidáti č. 22, 4 a 21 dostali 194, 172 a 169 hlasov, sťažovatelia (Mgr. O. F., K. K. a MVDr. R. S.) ako kandidáti č. 8, 13 a 20 dostali 226, 216 a 215 hlasov. Zápisnicu podpísali o 01.30 h predsedníčka komisie A. D., Bc., zapisovateľka komisie Mgr. M. S. a členovia komisie Ing. S. C., M. B., Š. A., T. K., Š. H., Mgr. A. L., I. S. a Š. V. Všetci členovia okrskovej volebnej komisie podpísali zápisnicu bez výhrad.

Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci z 23. novembra 2008 vyplýva, že v zozname voličov v obci R. bolo zapísaných 1290 voličov. Vydaných bolo 993 obálok a odovzdaných bolo 993 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva je uvedený číslom 927 (pričom súčet počtu platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva v oboch okrskoch je podľa údajov zápisníc okrskových volebných komisií 972). Odporcovia (G. S., J. B. a Á. S.) ako kandidáti č. 22, 4 a 21 dostali 346, 337 a 326 hlasov a boli zvolení za poslancov umiestniac sa na 6., 7. a 8. mieste v poradí (posledný zo zvolených kandidátov E. Ú. na 9. mieste získal 311 platných hlasov). Sťažovatelia (Mgr. O. F., K. K. a MVDr. R. S.) ako kandidáti č. 8, 13 a 20 dostali 307, 296 a 295 hlasov umiestniac sa na 11., 12. a 13. mieste v poradí. Posledný zápis v prílohe zápisnice miestnej volebnej komisie obsahujúcej prehľad uznesení, ktoré komisia prijala, a ich stručné odôvodnenie (bod VI zápisnice) je z 1.24 h a obsahuje toto: „*Miestna volebná komisia konštatuje, že nové voľby do orgánov samosprávy obcí prebehli bez problémov.*“ Zápisnicu podpísali o 03.15 h predseda komisie L. G., zapisovateľka komisie K. R. a členovia komisie E. H., Z. P., Z. G., K. K., G. K., E. S., G. V. a G. O. Všetci členovia miestnej volebnej komisie podpísali zápisnicu bez výhrad.

Dňa 5. februára 2009 bola v priestoroch ústavného súdu prekontrolovaná volebná dokumentácia týkajúca sa volieb do orgánov územnej samosprávy v obci R. konaných 23. novembra 2008. V rámci kontroly označenej volebnej dokumentácie boli prepočítané všetky (platné i neplatné) použité hlasovacie lístky a počet odovzdaných platných hlasov i

neplatných hlasov pre jednotlivých kandidátov vo voľbách na poslancov obecného zastupiteľstva. Boli skontrolované aj zoznamy voličov (dvojmo). Volebný zoznam vo volebnom okrsku č. 1 obsahoval 593 mien, avšak 5 mien voličov bolo zo zoznamu vyčiarknutých. Volebný zoznam vo volebnom okrsku č. 2 obsahoval 708 mien, avšak 6 mien voličov bolo zo zoznamu vyčiarknutých. Zistený počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov súhlasil s údajmi, ktoré boli uvedené v zápisniciach okrskových volebných komisií (423 platných hlasovacích lístkov v okrsku č. 1 a 549 platných hlasovacích lístkov v okrsku č. 2). Neplatných hlasovacích lístkov v okrsku č. 1 bolo 11 a v okrsku č. 2 ich bolo 10. Počet voličov, ktorí boli voliť, resp. boli zakrúžkovaní v zoznamoch voličov v oboch volebných okrskoch, súhlasil s údajom o počte voličov, ktorým boli vydané obálky a hlasovacie lístky, uvedeným v zápisniciach oboch okrskových volebných komisií (434 v okrsku č. 1 a 559 v okrsku č. 2). Poradie kandidátov, ktorí sa umiestnili na prvých deviatich (voliteľných) miestach, tak ako ho zistila miestna volebná komisia v zápisnici o výsledku volieb v obci R. z 23. novembra 2008, zodpovedá obsahu hlasovacích lístkov.

III.

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánu územnej samosprávy vrátane volieb poslancov obecného zastupiteľstva.

Podľa § 37 volebného zákona:

Po ukončení hlasovania dá predseda okrskovej volebnej komisie zapečatiť nepoužité hlasovacie lístky a obálky a potom dá otvoriť volebnú schránku. Ak okrsková volebná komisia použila na výslovnú žiadosť jednotlivých voličov aj prenosnú volebnú schránku, komisia obsah schránok po ich otvorení zmieša (ods. 1).

Okrsková volebná komisia vyberie obálky s hlasovacími lístkami z volebnej schránky, spočíta obálky a porovná počet obálok so záznamami v zozname voličov. Neúradné obálky komisia vylúči (ods. 2).

Po vybratí hlasovacích lístkov z obálok okrsková volebná komisia rozdelí hlasovacie lístky pre voľby do obecného (mestského) zastupiteľstva a osobitne pre voľby starostu obce (primátora). Potom zistí počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov. Výsledky zapíše do zápisnice o hlasovaní (ods. 3).

Každý člen okrskovej volebnej komisie môže nazerať do hlasovacích lístkov. Predseda okrskovej volebnej komisie kontroluje správnosť sčítania hlasov (ods. 4).

Podľa § 38 volebného zákona:

Neplatný je hlasovací lístok,

a) ktorý nie je na predpísanom tlačive,

b) ktorý nie je upravený podľa § 31 ods. 4,

c) ak volič na hlasovacom lístku neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta, alebo ak označil zakrúžkovaním viac kandidátov, než má byť vo volebnom obvode zvolených do obecného (mestského) zastupiteľstva, alebo neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta na funkciu starostu obce (primátora), alebo ak zakrúžkovaním označil viac ako jedného kandidáta na takúto funkciu (ods. 1).

Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia vylúči hlasovacie lístky s neoznačenými kandidátmi. Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov pre voľby poslancov, na ktorých sú kandidáti označení zhodne a správne, okrsková volebná komisia počíta za platný len jeden z hlasovacích lístkov; v opačnom prípade sú všetky hlasovacie lístky neplatné. Obdobne sa postupuje pri posudzovaní hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce (primátora) (ods. 2).

Poškodenie hlasovacieho lístku nemá vplyv na jeho platnosť. Na prečiarknuté alebo dopísané mená sa neprihliada (ods. 3).

V sporných prípadoch rozhoduje o platnosti hlasovacieho lístka okrsková volebná komisia s konečnou platnosťou (ods. 4).

Podľa § 40 volebného zákona:

Po sčítaní hlasov a podpísaní zápisnice o hlasovaní ohlásí predseda okrskovej volebnej komisie výsledok hlasovania a jeden rovnopis zápisnice zašle bezodkladne miestnej volebnej komisii a vyčká na jej pokyn na ukončenie činnosti (ods. 1).

Okrsková volebná komisia zapečatí hlasovacie lístky, obálky a zoznamy voličov a odovzdá ich spolu s ostatnými volebnými spismi obci do úschovy (ods. 2).

Ústavný súd volebnú sťažnosť predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané (všeobecné a osobitné) náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, vrátane dôvodu spočívajúceho v prípadnej zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti.

Sťažnosť v časti týkajúcej sa sťažovateľa Š. Z. nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 2 a v § 60 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ aj napriek výzve ústavného súdu z 3. decembra 2008 nedostatky svojej sťažnosti v stanovenej lehote neodstránil, hoci bol na možnosť odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde upozornený.

Z uvedených dôvodov ústavný súd volebnú sťažnosť v časti týkajúcej sa sťažovateľa Š. Z. odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Sťažovatelia Mgr. O. F., K. K. a MVDr. R. S. na základe výzvy ústavného súdu volebnú sťažnosť doplnili prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne písomným podaním z 19. decembra 2008.

V tomto podaní formulovali aj petit sťažnosti, teda návrh rozhodnutia, ktorého sa od ústavného súdu v posudzovanej veci domáhajú. Sťažovatelia žiadajú zrušiť výsledok volieb poslancov obecného zastupiteľstva v časti týkajúcej sa zvolenia kandidátov G. S., J. B. a Á. S. alebo vyhlásiť v tejto časti výsledok volieb za neplatný.

V konaní vo volebných veciach môže ústavný súd podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde:

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,

- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Ústavný súd uplatňuje svoju právomoc vyhlásiť voľby za neplatné alebo zrušiť výsledok volieb podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde iba vtedy, ak k porušeniu volebného zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pričom na uplatnenie tohto oprávnenia sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie ustanovení zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94 a PL. ÚS 18/99). Porušenie volebného zákona musí dosahovať takú intenzitu, ktorá je spôsobilá založiť následok spočívajúci v nezákonnosti výsledku volieb (PL. ÚS 14/99).

Porušenie ústavnosti a zákonnosti volieb môže mať za následok tak vyhlásenie volieb za neplatné, ako aj zrušenie výsledku volieb. Ak boli zistené také závažné ústavné, resp. zákonné nedostatky, ktoré nemožno kvantifikovať z hľadiska správnosti výsledku, prichádza do úvahy záver o neplatnosti volieb. Naproti tomu základným a podstatným predpokladom na zrušenie výsledku volieb je preukázanie takých porušení volebného zákona, ktoré odôvodňujú záver o inom legitímnom výsledku volieb (PL. ÚS 50/99).

Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd zrušil výsledok volieb v časti týkajúcej sa zvolenia G. S., J. B. a Á. S. za poslancov obecného zastupiteľstva v obci R. uskutočnených 22. novembra 2008, resp. uviedli aj alternatívny petit, ktorým navrhli, aby ústavný súd vyhlásil voľby poslancov obecného zastupiteľstva v tejto obci za neplatné, avšak tiež iba v časti týkajúcej sa zvolenia protikandidátov G. S., J. B. a Á. S. za poslancov obecného zastupiteľstva.

Po posúdení skutkového a právneho základu tejto časti volebnej sťažnosti dospel ústavný súd k záveru, že nie sú vo vzájomnom súlade, z čoho vyplýva jej zjavná neopodstatnenosť.

Záver ústavného súdu o neplatnosti volieb (zrušenie výsledku volieb) v rámci konania vo volebných veciach prichádza do úvahy v tých prípadoch, ak boli zistené také závažné ústavné, resp. zákonné nedostatky, ktoré nemožno kvantifikovať z hľadiska správnosti výsledku preskúmaných volieb. Ústavným súdom zistené hrubé alebo závažné porušenia ustanovení zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb v takýchto prípadoch vzhľadom na svoju intenzitu zakladajú záver o nezákonnosti výsledku volieb ako celku (m. m. PL. ÚS 50/99).

Sťažovatelia však vo svojej sťažnosti výslovne uviedli, že napádajú iba zvolenie protikandidátov G. S., J. B. a Á. S. za poslancov obecného zastupiteľstva, čo potvrdzuje aj formulácia návrhu rozhodnutia, ktorého sa od ústavného súdu domáhajú.

Vyhlásenie volieb za neplatné alebo zrušenie výsledku volieb iba v tejto časti (v súlade s návrhom sťažovateľov v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) na základe skutočností zakladajúcich záver o nezákonnosti výsledku volieb ako celku (porušovanie volebného moratória, kupovanie hlasov voličov či pochybenia v súvislosti s hlasovaním do prenosnej volebnej schránky ak by sa v konaní vo veci samej preukázali) by nastolilo protiústavný stav vo vzťahu k voličom kandidátov G. S., J. B. a Á. S.. Tento protiústavný stav by spočíval v tom, že do základného práva voličov týchto kandidátov zúčastňovať sa na správe verejných vecí slobodnou voľbou svojich zástupcov (čl. 30 ods. 1 ústavy) by ústavný súd zasiahol, pričom vo vzťahu k tomu istému základnému právu voličov ostatných kandidátov na funkciu poslanca obecného zastupiteľstva by tak ústavný súd neurobil aj napriek tomu, že dôvody opodstatňujúce vyhlásenie volieb za neplatné, na základe záveru o nezákonnosti celkového volebného výsledku, sa týkajú všetkých kandidátov.

Vzhľadom na dané okolnosti posudzovaného prípadu (predovšetkým s ohľadom na podstatné skutkové tvrdenia, na ktorých bola volebná sťažnosť založená) by sa sťažovatelia v predmetnej veci (v rámci posudzovanej časti sťažnosti) mohli domáhať iba vyhlásenia neplatnosti volieb do obecného zastupiteľstva ako celku.

Majúc na zreteli tieto skutočnosti ústavný súd volebnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec ústavný súd poznamenáva, že tvrdenia sťažovateľov o nezabezpečení dôslednej kontroly výsledkov volieb, porušení volebného moratória, kupovaní hlasov voličov a o pochybnostiach v súvislosti s hlasovaním do prenosnej volebnej schránky považoval za neopodstatnené, a to s poukazom na zásadný obsah volebnej dokumentácie týkajúcej sa volieb do orgánov územnej samosprávy v obci R. konaných 22. novembra 2008, ako aj vzhľadom na to, že sťažovatelia neuviedli žiadne skutkové tvrdenie o konkrétnej manipulácii pri sčítaní hlasov alebo o inom konkrétnom nezákonnom zásahu do správnosti zistenia dosiahnutého volebného výsledku. Ich námietky v tomto smere mali všeobecnejší charakter a spočívali v tvrdeniach o pochybeniach, ktoré boli podľa ich vyjadrenia spôsobilé ovplyvniť správnosť zistenia dosiahnutého volebného výsledku.

Ako už bolo uvedené, v rámci kontroly označenej volebnej dokumentácie ústavným súdom boli prepočítané použité hlasovacie lístky a skontrolovaný počet odovzdaných platných hlasov i neplatných hlasov pre jednotlivých kandidátov vo voľbách poslancov obecného zastupiteľstva. Boli skontrolované aj zoznamy voličov.

Zistený počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov súhlasil s údajmi, ktoré boli uvedené v zápisniciach okrskových volebných komisií (423 platných hlasovacích lístkov v okrsku č. 1 a 549 platných hlasovacích lístkov v okrsku č. 2). Neplatných hlasovacích lístkov v okrsku č. 1 bolo 11 a v okrsku č. 2 ich bolo 10. Počet voličov, ktorí boli voliť, resp. boli zakrúžkovaní v zoznamoch voličov v oboch volebných okrskoch súhlasil s údajom o počte voličov, ktorým boli vydané obálky a hlasovacie lístky, uvedeným v zápisniciach oboch okrskových volebných komisií (434 v okrsku č. 1 a 559 v okrsku č. 2). Poradie kandidátov, ktorí sa umiestnili na prvých deviatich (voliteľných) miestach, tak ako ho zistila miestna volebná komisia v zápisnici o výsledku volieb v obci R., zodpovedá obsahu hlasovacích lístkov.

Miestna volebná komisia mala deväť členov delegovaných aj za politické subjekty, ktoré sa zúčastnili vo voľbách do orgánov samosprávy obce. Zápisnica miestnej volebnej komisie bola vyhotovená a podpísaná 23. novembra 2008 o 03.15 h všetkými členmi komisie a zapisovateľkou. Nikto neodmietol zápisnicu podpísať. Obdobne aj zápisnice okrskových volebných komisií boli podpísané všetkými členmi a zapisovateľmi, nikto neodmietol zápisnicu podpísať. V časti zápisníc volebných komisií *„Prehľad uznesení, ktoré komisia prijala a ich stručné odôvodnenie...“*, sa neuvádzajú záznamy o skutočnostiach nasvedčujúcich závažnému porušeniu zákonnosti v priebehu volieb.

Po preskúmaní volebnej dokumentácie aj ústavný súd dospel k záveru, že volebné výsledky zistené volebnými komisiami (okrskovými aj miestnou) sú z hľadiska predmetu konania vymedzeného petitom sťažnosti sťažovateľov (namietali konkrétnych zvolených kandidátov) zistené správne. Sťažovateľmi vznesené námietky týkajúce sa nesprávneho postupu okrskových volebných komisií pri sčítaní hlasov, nezapečatenia použitých hlasovacích lístkov a nepresností zápisov v zápisnici miestnej volebnej komisie (podľa názoru ústavného súdu ide pri zápise „927“ platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva o zjavnú nesprávnosť v písaní korektného údaja „972“), nie sú spôsobilé odôvodniť záver o inom legitímnom a konkrétne kvantifikovateľnom výsledku volieb.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2009